

JAARVERSLAG 2014

In dit jaarverslag 2014 wordt een overzicht gegeven van de activiteiten die vanuit het netwerk zijn ontplooid. Achtereenvolgens komen de meer algemene zaken, de specifieke activiteiten van de pijler Economie & Werk, de pijler Sociaal en de pijler Fysiek en tenslotte de drie werkgroepen Financiën, Europa en Veiligheid aan bod.

Naast alle inhoudelijke thema's die in het afgelopen jaar aan bod gekomen zijn en die in dit jaarverslag zijn opgesomd, hebben drie zaken aandacht gevraagd en geleid tot een doorontwikkeling van het netwerk:

- in vrijwel alle aangesloten steden zijn er in 2014 verkiezingen geweest en dat betekent dat er veel nieuwe bestuurders zijn aangetreden en ook de samenstelling van het DB is gewijzigd;
- in 2014 heeft de nieuwe werkwijze van G32 netwerkdagen vorm gekregen waardoor een goed functionerend podium voor ontmoeting van de aangesloten steden is ontstaan;
- in 2014 zijn bestaande werkgroepen naar themagroepen getransformeerd en zijn er nieuwe themagroepen geformeerd. Deze themagroepen kunnen inhoudelijk pijleroverstijgend zijn qua werkgebied. Deze themagroepen zijn een goede werkvorm om vanuit het netwerk een kennisnetwerk op een specifiek onderwerp te formeren.

1. Algemeen

2014 was een zeer bewogen jaar voor het G32 Stedennetwerk met veel bestuurlijke veranderingen, nieuwe invloeden, doorontwikkeling van thema's en de vormgeving van de bestuurlijke Netwerkdagen.

Bestuurlijk

In bijna alle G32 Steden vonden op 19 maart 2014 de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Op 19 november vonden gemeenteraadsverkiezingen plaats in Alkmaar, Den Bosch en Oss. Dit heeft geleid tot zeer veel nieuwe wethouders die toetraden tot colleges van B&W en relatief veel wethouders van lokale partijen.

Tijdens de totstandkoming van coalitieakkoorden en de vorming van colleges lag de focus vanzelfsprekend op de eigen gemeente. In april ontstond in de meeste steden bestuurlijk ruimte en aandacht voor andere netwerken, zoals de G32.

Ook voor het Stedennetwerk brak een nieuwe bestuursperiode aan. De functies van het Dagelijks Bestuur werden in april opengesteld.

Vrijwel gelijktijdig (april) liep het proces vanuit de VNG voor de bemensing van commissies en het Bestuur. Tientallen bestuurders uit G32 netwerken stelden zich kandidaat voor VNG commissies en bestuursfuncties en ook tientallen hebben die plek ook gekregen. Ook diverse bestuurders uit Dagelijks Bestuur zijn toegetreden tot VNG Commissies en Bestuur. Het G32 netwerk kon kandidaten aandragen. Het was ondoenlijk om alle G32 bestuurders voor te dragen, ook omdat er werd gezocht naar een spreiding qua politieke kleur, geografische ligging en grootte van gemeenten. In 2014 zijn de bestuurlijke lijnen tussen VNG en G32 versterkt.

Hubert Bruls (Nijmegen) is gekozen als vicevoorzitter van VNG. Dit heeft ertoe geleid dat hij zijn rol als voorzitter van het G32 Stedennetwerk na 5 jaar moest neerleggen. Ferd Crone

(Leeuwarden) is gekozen als voorzitter van het G32 Stedennetwerk. Theo Weterings (Haarlemmermeer) werd herkozen als vicevoorzitter en portefeuillehouder Financiën. Het Dagelijks Bestuur werd gecompleteerd met de verkiezing van Herman Kaiser (Arnhem). Tijdens de Startconferentie 12-13 juni werden voorzitters en vicevoorzitters van de Pijlers Economie en Werk, Fysieke Pijler en Sociale Pijler voorgedragen (mix van oude en nieuwe bestuurders). Als voorzitters resp. vicevoorzitter zijn gekozen: Jeroen Olthof en Andries Ekhart (sociale Pijler), Jop Fackeldey en Ewout Cassee (Fysieke Pijler) en Yvonne van Mierlo en Willemien Vreugdenhil (Pijler Werk en Economie). In oktober heeft Ruud Guyt de rol als vicevoorzitter Fysieke Pijler van Ewout Cassee overgenomen.

Inhoudelijk

Vanuit het Stedennetwerk zelf komt de wens om het pijlergestuurde netwerk meer om te buigen naar een thema gestuurde organisaties. Juist om ook de crossover thema's tussen de pijlers Economie/Sociaal/Fysiek op te kunnen pakken. De pijlerstructuur is niet los gelaten, omdat in de pijlers alle gemeenten zijn vertegenwoordigd. De pijlervergaderingen zijn besluitvormend en initiërend. Hier worden afspraken gemaakt, mandaat gegeven aan thematrekkers, middelen verdeeld en (bestuurlijke en ambtelijke) capaciteit toegezegd. Daarnaast gaven bestuurders aan elkaar meer te willen ontmoeten en als netwerk te functioneren. Vanuit die opdracht is gewerkt aan de vorming van themagroepen en een aantal bestuurlijke netwerkdagen per jaar.

Tijdens de Startconferentie in juni zijn thema's gekozen en thematrekkers benoemd. Thema's zijn (niet uitputtend): WMO, Wonen, Duurzaamheid, Participatiewet/sluitende keten van leren, werken en ondernemen, Europa, Vitale Binnensteden, Jeugd, Stedelijke vernieuwing, SURF, Sluitend aanbod wonen, welzijn, zorg, Omgevingswet, Ondernemerschap, Financiën en Veiligheid.

Bestuurders hebben zich gecommitteerd aan bepaalde thema's. De werkgroepen Europa, Financiën en Veiligheid zijn opgenomen in de nieuwe structuur van thema's. Deze themagroepen vinden elkaar tijdens 4 bestuurlijke netwerkdagen per jaar, waarbij ook de pijlerbijeenkomsten plaatsvinden en het Algemeen Bestuur bij elkaar komt. (benoemen van thema's). Bestuurders ontmoeten elkaar rondom inhoudelijke thema's, rondom gezamenlijke lobby onderwerpen en voor uitwisseling van informatie.

Convenant met Platform 31

De samenwerking tussen Platform 31 en G32 Stedennetwerk is hernieuwd. Dit heeft geresulteerd in een convenant dat op 20 november is ondertekend en daarnaast in afzonderlijke uitvoeringsovereenkomsten tussen Platform 31 en gemeenten.

Inhoudelijk sluit het convenantprogramma aan op de thema's die de 37 aangesloten G32-steden hebben vastgesteld tijdens de bestuurlijke startconferentie in de zomer van 2014. Daarnaast laat het programma ruimte om in te spelen op actuele maatschappelijke ontwikkelingen.

De kracht en meerwaarde van Platform31 bestaat uit het verbinden van kennis en partijen uit de klassieke domeinen Wonen, Economie, Ruimte en Sociaal. Platform31 vormt een schakel tussen de stedelijke praktijk, wetenschap en politiek. Via het partnerschap met Platform31 ontsluiten de steden ook de kennis en expertise die Platform31 ontwikkelt in samenwerking met andere partijen zoals corporaties, adviesbureaus en de departementen.

Andersom leren deze partners weer van de expertise die Platform31 met de G32-steden ontwikkelt.

Platform31 heeft in 2014 ondersteuning en advies geboden aan de pijlers en themagroepen. Voorbeelden van concrete projecten waarin de steden van het G32-Stedennetwerk en Platform31 in 2014 samenwerkten, zijn het programma Langer Thuis, de leergemeenschap Kantoren en Winkelleegstand en het Platform Duurzaamheid.

Agenda Stad: de toekomst van stedelijk Nederland

Mark Frequin, Directeur Generaal Wonen & Bouwen BZK heeft in de DB-vergadering van 28 augustus een toelichting gegeven op de Agenda Stad en de European Urban Agenda.

Steden en de stedelijke regio's zijn onmisbaar voor de Nederlandse economie. Het kabinet wil dit economische belang verder versterken.

Steden zijn steeds belangrijker als motor voor de economie. Het aandeel van het nationaal inkomen dat in de stad wordt verdiend neemt toe. Stedelijke milieus zijn broedplaatsen voor innovaties en startups en dus voor bedrijven.

Stedelijke regio's concurreren met elkaar op internationaal niveau. Ze proberen zich te onderscheiden door een goed vestigingsklimaat voor bedrijven te creëren of door de leefbaarheid in hun stad te vergroten. Het kabinet wil de concurrentiepositie van Nederlandse steden helpen te versterken.

Het kabinet wil in kaart brengen wat nodig is om de steden te versterken.

Het DB heeft besloten om vanuit de G32 te bezien wat voor de G32 interessante en belangrijke thema's en benaderingswijzen zijn. Het G32 Stedennetwerk is betrokken bij Agenda Stad en ontwikkelt een propositie, die een versterking moet zijn van de regionale en thematische *city deals* van steden uit het G32 Stedennetwerk.

Agenda Stad vormt daarbij een belangrijk instrument voor positionering en lobby van het G32 Stedennetwerk.

Werkgroep communicatie

In opdracht van het dagelijks bestuur van de G32 is een ambtelijke werkgroep samengesteld die activiteiten ontplooit in de media om een reëlere beeldvorming te bevorderen over de wijze waarop gemeenten omgaan met de drie transities. Deze werkgroep, waarin ook de VNG en de G4 (Rotterdam) deelnemen, is in het najaar van 2013 opgericht naar aanleiding van de aanhoudend negatieve beeldvorming in de media over gemeenten in het sociale domein.

De werkgroep heeft communicatiemomenten geïdentificeerd die gerelateerd zijn aan de dynamiek van de transities en heeft bestuurders benaderd om te spreken op een conferentie of om een interview te geven. Daarnaast zijn media actief benaderd om verhalen vanuit het perspectief van gemeenten te plaatsen en zijn gemeenten geactiveerd om afzonderlijk over hetzelfde onderwerp de media op te zoeken (lokaal, regionaal en landelijk). Vooral in het laatste kwartaal van 2014 begon deze proactieve benadering zijn vruchten af te werpen.

Proces / organisatie van het netwerk

Het AB vergaderde 4 keer (6 februari, 12-13 juni, 18 september en 20 november), het DB kwam 5 keer bij elkaar (6 februari, 27 maart, 28 mei, 24 augustus en 30 oktober). De jaarstukken waren aan de orde in februari (rekening 2013) en in september (begroting 2015). De Startconferentie (12-13 juni) was startpunt voor de bestuurlijke netwerkdagen, die in de plaats zijn gekomen van de separate overleggen van AB en pijlerbijeenkomsten.

De eerste Bestuurlijke G32 Netwerkdag vond plaats op 18 september in Ede. Op die dag moest de afstemming tussen pijlers en thema's vorm krijgen en moest duidelijk worden welke bestuurders met welk thema aan de slag wilden gaan. Het idee was ook dat de themabijeenkomsten agenda settend zouden zijn. Op de tweede bestuurlijke netwerkdag op 20 november was de samenstelling van de themagroepen helder. Ook het agendavormende aspect kwam beter tot zijn recht.

In 2014 zijn er zowel bestuurlijk als ambtelijk meer verbindingen gelegd tussen G32 en VNG. De manier van werken van het G32 Stedennetwerk - eigen medewerkers uit de steden, korte verbindingen – is inspirerend voor de VNG.

Intern wordt het G32 stedennetwerk ondersteund door de G32-coördinatoren, die 6 keer bijeen zijn geweest en door het AOT, waarin de DB-vergaderingen ambtelijk worden voorbereid.

Externe adviezen en ondersteuning ontvangt het G32 Stedennetwerk van Platform 31 en op lobbygebied van Hefboom Consult.

In 2014 zijn drie gemeenten toegetreden tot het G32 Stedennetwerk: Oss, Roosendaal en Alphen aan den Rijn. Daarmee is het totaal aantal leden op 37 gekomen!

In juni heeft Hubert Bruls afscheid genomen als voorzitter van het G32 Stedennetwerk en daarmee ging ook de secretarisfunctie van de gemeente Nijmegen over naar de gemeente Leeuwarden.

2. Pijler Economie & Werk

Tijdens de vier pijlervergaderingen van 2014 zijn verschillende externe sprekers te gast geweest. Ondernemers, journalisten, wetenschappers en andere deskundigen. Voor de inhoudelijke verrijking, als spiegel en om op basis van verhalen van buiten het gesprek met elkaar aan te gaan.

Stad en regio vooruit

Ter voorbereiding op de nieuwe collegeperiode is geïnventariseerd welke economische thema's in de steden spelen. De opbrengst hiervan is gepubliceerd in het boek 'Stad en regio vooruit'. Deze publicatie is mede gebruikt bij het selecteren van de onderwerpen waar we ons op het niveau van het netwerk deze periode op richten.

Thema Ondernemerschap

Dit brede thema is onderverdeeld in dienstverlening, zzp'ers en starters. De uitwerking van deze onderdelen krijgt vorm in de aanloop naar 2015. Op de bestuurlijke netwerkdagen ligt de nadruk op praktijkvoorbeelden en kennisuitwisseling. Daarnaast wordt een lobbydossier voorbereid. Ook worden de raakvlakken met verschillende andere thema's in beeld gebracht.

Thema Vitale (binnen)steden

Winkelgebied van de toekomst

In februari is tijdens een drukbezochte bijeenkomst de Platform31-publicatie 'Winkelgebied van de toekomst' gepresenteerd. Deze is tot stand gekomen in samenwerking tussen Detailhandel NL en de G32.

Aanloop naar de RetailAgenda

Voor de nieuwe periode is dit onderwerp (opnieuw) als thema benoemd. De samenwerking met detailhandel, vastgoed en andere overheidslagen heeft geleid tot een constructieve setting die kan dienen om het dossier een stevige impuls te geven. In het najaar is een start gemaakt met de voorbereidingen van de RetailAgenda, waarmee minister Kamp bestaande initiatieven wil ondersteunen, partijen met elkaar wil verbinden en de gezamenlijke agenda aan wil vullen.

Thema Smarter Cities

Afgelopen jaar was het tweede jaar van het convenant dat was afgesloten met het ministerie van EZ. De actualiteit van het thema blijft groot, waardoor het onderwerp ook voor de nieuwe periode weer is geselecteerd. De afronding van de afspraken met EZ en de voorbereiding van nieuwe afspraken hebben de laatste maanden van het jaar gedomineerd. Hierbij wordt nadrukkelijk aangestuurd op het intensiveren van samenwerking met o.a. KING en Doorbraak in Dienstverlening. Ook is er aandacht gevraagd voor de vraaggerichtheid van de aanpak.

Uitvoering van dit thema gebeurt in het programma van de Digitale Steden Agenda.

Inhoudelijke verslaglegging is te vinden op www.digitalestedenagenda.nl.

3. Pijler sociaal

Wetstrajecten en andere thema's

In 2014 kwamen de drie wetstrajecten, de Jeugdwet, de nieuwe Wmo en de Participatiewet tot afronding en daarmee kon de voorbereiding in de gemeenten op een meer definitieve basis worden geënt. Het betekende overigens niet dat er op landelijk niveau niet nog veel gezamenlijke belangenbehartiging vanuit gemeenten nodig was. Integendeel, zowel op majeure onderwerpen als de verdeelmodellen voor de nieuwe taken, als op uitvoeringskwesties, zoals het trekkingsrecht PGB, was een stevige lobby noodzakelijk en dat blijft ook in 2015 het geval.

Zowel rond de Jeugdwet als de nieuwe Wmo bleef de Tweede Kamer zich roeren. Voor wat betreft de Jeugdwet werd dit niet in de laatste plaats gevoed door een sterke lobby vanuit aanbieders, met name de GGZ sector, en elkaar opvolgende rapporten van de Transitiecommissie Jeugd (TSJ), die bleef wijzen op de achterblijvende voorbereidingen. Vooral de inkoop van zorg bij bovenregionaal werkende zorgaanbieders bleek een lastig traject waarbij gemeenten tot vergaande concessies met betrekking tot prijs- en volumeafspraken gedwongen dreigden te worden. Door goed samenspel met de G4 en de VNG is dat in de zogenaamde 'oktoberafspraken' tot redelijke proporties teruggebracht. Bij de Wmo bleef de korting op het oorspronkelijk voor de huishoudelijke hulp beschikbare budget een politiek heikel punt. Gemeenten werden gevraagd op korte termijn met veel creativiteit en weinig ruimte daar toch nog iets in te doen nadat er door het Rijk wat extra middelen ter beschikking werden gesteld. Een positieve mijlpaal is dat de G32, in een situatie van uiteenlopende belangen, tot een eensgezind standpunt gekomen zijn dat het verdeelmodel voor beschermd wonen onaanvaardbaar was. In de lobby zijn de krachten gebundeld met de G4 en de VNG, met als resultaat dat het verdeelmodel van tafel is.

Met betrekking tot de Participatiewet was de samenwerking binnen de landelijke Werkkamer van belang, waarbij gemeenten en sociale partners nadere afspraken hebben gemaakt over de te vormen Regionale Werkbedrijven. In de tweede helft van 2014 kwam deze samenwerking goed om stoom. Door de deelname van G32 bestuurders aan de Werkkamer-besprekingen was de sociale pijler en de themawerkgroep goed aangehaakt.

Op de onderwerpen 'armoede en schuldhulpverlening' en 'aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt' heeft de nadruk gelegen op ervaringen uitwisselen, maar ook is steeds de relatie gelegd naar de betreffende ministeries. Wat het onderwerp 'kwetsbare jongeren' betreft kwam eind 2014 een brief van de minister aan de Kamer uit waarin eindelijk recht wordt gedaan aan het feit dat voor een groep jongeren de veranderingen in het MBO nadelige effecten zou hebben. Het is niet in de laatste plaats te danken aan de volhardendheid vanuit de steden dat dit onderwerp nu de aandacht krijgt die het verdient. Op het terrein van armoede en schulden is in het afgelopen jaar een tweede factsheet uitgebracht.

De dossiers 'Participatie', en 'Aansluiting Onderwijs-Arbeidsmarkt' van de vorige bestuursperiode zijn na de startconferentie in juni 2014 samengevoegd tot de pijler overstijgende themawerkgroep 'Participeren: leren, werken en ondernemen'. In navolging van de startconferentie in juni, ging op 18 september ook een nieuwe themagroep 'Sluitend aanbod wonen, welzijn, zorg' van start. Zo'n 15 wethouders uit de fysieke en de sociale pijler nemen hier aan deel. In 2014 heeft de groep de werkagenda voor de komende tijd bepaald. Thema's zijn 'Langer zelfstandig thuis blijven wonen' (woonruimteverdeling, betaalbaarheid en mantelzorg) en 'Samenwerken aan vitale zorgcentra' (transformatie zorgvastgoed en relatie met wijkvoorzieningen, taakopvatting en regie). De themagroep werkt samen met de VNG, Platform31 en Movisie.

Toenemende samenwerking

Het afgelopen jaar is in toenemende mate samengewerkt tussen de G32, de VNG, de G4, het netwerk van directeuren van 100.000+ gemeenten. De krachten werden gebundeld. De druk rond de voorbereiding op en de uitwerking van de nieuwe taken noopten daar ook toe. In 2015 zet zich dat onverminderd voort. Ook veel contact en overleg rond transitievraagstukken was er met brancheorganisaties als Jeugdzorg Nederland, GGZ Nederland, Actiz e.a. Veelal was hierbij meer sprake van een onderhandeling, met het ministerie van VWS in de leidende positie. Nu de verantwoordelijkheden weer duidelijk zijn kan gebouwd worden aan meer intensieve en constructieve samenwerkingsrelaties.

In 2014 kwam ook het vraagstuk van kennisontwikkeling en –verspreiding ten behoeve van de uitvoering in het sociale domein aan de orde. In een uitgebreide ronde langs kennisinstellingen is verkend wat zij kunnen en willen bijdragen aan de opgaven die gemeenten op grond van de nieuwe Jeugdwet en Wmo hebben. Dat resulteerde voornamelijk in een agenda met jeugd-gerelateerde thema's waarin verschillende kennisinstellingen en gemeenten samenwerken om tot verheldering van vraagstukken en inventarisatie van goede voorbeelden te komen. Ook de vraag rond de toekomstige aansturing en financiering van de kennisinfrastructuur is geagendeerd, zowel vanuit de gemeenten, als vanuit het ministerie van VWS.

Kennisdelen

In het kader van de wisseling van colleges en het karakter van de actuele vraagstukken rond transitie is er in 2014 minder dan in de jaren daarvoor (2010-2013) ruimte geweest voor kennisbijeenkomsten rond vernieuwing in werkwijzen in het sociale domein. In maart vond nog de bijeenkomst 'Participatiesamenleving: de uitdagingen tussen droom en daad' plaats, over de samenhang tussen de doelstellingen van de P-wet en die van de nieuwe Wmo. Ook de afscheidsbijeenkomst van de oude groep sociale pijlerbestuurders had een wat ander karakter, omdat gebrainstormd werd op de belangrijkste aandachtspunten voor de komende bestuursperiode. In navolging daarop is een uitgebreid overdrachtsdocument opgesteld. Ook in de nieuwe periode is het zoeken naar hoe kennisdeling plaats kan vinden. De themabijeenkomsten Wmo en Jeugd op de bestuurlijke netwerkdagen zijn vooralsnog geheel over actualiteiten gegaan, maar kunnen in de toekomst zeker een moment zijn om inhoudelijk te verdiepen. In het verlengde van de bestuurlijke bijeenkomst van de themagroepen Wmo en Jeugd vond in november nog een workshop plaats in samenwerking met het ministerie van BZK rond de 'risicoregelreflex' in het sociale domein.

4. Pijler fysiek

Zoals voor het hele netwerk, is ook voor de fysieke pijler 2014 een overgangsjaar geweest. Niet alleen heeft de pijler na de gemeenteraadsverkiezingen een heel aantal nieuwe bestuurders welkom geheten, ook zijn tijdens de tweedaagse van het netwerk in juni 2014 een voorzitter en een vice-voorzitter gekozen en is gestart met het werken in themagroepen.

Tijdens de bestuurlijke netwerkdagen in juni is door bestuurders van de pijler gekozen voor het instellen van themagroepen op de volgende thema's:

- Woningmarkt
- Duurzaamheid (continuering van het platform duurzaamheid)
- Omgevingswet
- Sluitend aanbod wonen, welzijn en zorg (samen met de sociale pijler)
- Stedelijke vernieuwing (daadwerkelijke start in 2015)

Pijlervergaderingen

In 2014 hebben 5 bestuurlijke overleggen van de fysieke pijler plaatsgevonden, 2 pijlers 'oude stijl', de pijlervergadering tijdens de tweedaagse waarin voorzitter en vicevoorzitter zijn gekozen en de themagroepen zijn vastgesteld en twee pijlervergaderingen 'nieuwe stijl'.

In de pijlervergaderingen 'oude stijl' zijn uiteraard de onderwerpen die later in het jaar in de diverse themagroepen zijn ondergebracht, aan bod geweest.

Daarnaast zijn in de pijlervergaderingen de volgende thema's aan bod geweest:

- Wetsvoorstel Kwaliteitsborging in de Bouw.
De fysieke pijler heeft in de internetconsultatie gereageerd op het wetsvoorstel. Dit wetstraject loopt nog.
- Experiment sturen op woonlasten
De G32 en Energiesprong hebben samen met vijf gemeenten (Emmen, Enschede, Lelystad en Den Bosch en Zwolle) de eerste fase van het experiment "Sturen op Woonlasten" uitgevoerd. Dit heeft geleid tot de publicatie 'Sturen op Woonlasten'

die de ervaringen en lessen beschrijft uit het experiment dat draait om een integrale aanpak van het woonlastenvraagstuk. De publicatie is informatief en biedt een handvat voor andere gemeenten om op een integrale wijze met de betaalbaarheid van wonen om te gaan.

De publicatie is op 20 november in de themagroep Duurzaamheid aangeboden aan de voorzitter van de fysieke pijler.

De publicatie is gratis te downloaden op www.energiesprong.nl/woonlasten

- Hoogspanningskabels

Met het Platform Hoogspanning heeft overleg plaatsgevonden over de problematiek voor diverse steden rond het ondergronds brengen van hoogspanningsleidingen.

- Starterslening

De fysieke pijler heeft meerdere malen gepleit voor het continueren van de starterlening, helaas zonder resultaat.

In de pijlervergaderingen 'nieuwe stijl' staat naast ruimte voor terugkoppeling uit de themagroepen altijd nog een inhoudelijk punt op de agenda.

In september is een inventarisatie van incidentele punten gemaakt die in de pijlervergaderingen aan de orde kunnen komen. Als thema's zijn o.a. genoemd Grondbeleid en Verkeer & vervoer. Deze thema's worden voorbereid voor volgende vergaderingen van de fysieke pijler.

In de pijlervergadering van november is door het Expertteam Eigenbouw een presentatie verzorgd.

Themagroep Woningmarkt

In 2014 is een aantal belangrijke wetten op het gebied van de volkshuisvesting door de Tweede Kamer aangenomen:

- De Novelle Woningwet (herzieningswet)
- De Huisvestingswet
- De Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek (de 'Rotterdamwet')

Door de Themagroep Woningmarkt is in al deze wetgevingstrajecten geparticipeerd. De nadruk voor de G32 heeft bij de novelle met name gelegen op de versterking van de rol van de gemeente en de prestatieafspraken tussen gemeente, corporaties en huurdersorganisaties.

Daarnaast zijn beschikbaarheid, betaalbaarheid en bereikbaarheid belangrijke onderwerpen. Om hierop een goed zicht te krijgen wordt al eht hele jaar in een gezamenlijke lobby met VNG, G4, Aedes en de Woonbond bij het ministerie van BZK aangedrongen op een Monitor die op regionaal niveau de de verhuurderheffing, de Huisvestingswet en de Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek (Rotterdamwet.) Ook heeft de fysieke pijler ambtelijk geparticipeerd in de discussie rond het woningwaarderingssstelsel.

Ten behoeve van de lobby en beïnvloeding van het rijksbeleid is afgelopen jaar intensief samengewerkt met de VNG, Aedes, Woonbond en G4.

Themagroep Duurzaamheid

Het Bestuurlijk Platform Duurzaamheid G32 heeft zich na de gemeenteraadsverkiezingen meer verbonden aan de G32 en is een themagroep geworden. In 2014 is begonnen met het maken van een verdeling van thema's over bestuurlijke portefeuillehouders - binnen de themagroep is de werkwijze immers dat een bestuurder een thema aankaart, mede

geïnteresseerden zoekt, en het thema dan verder uitwerkt. Terugkerende thema's zijn SER Energieakkoord (gebouwde omgeving). Specifiek zijn de thema's "Warmte" en "Circulaire Economie" geagendeerd en opgepakt.

Themagroep Omgevingswet

De omgevingswet is ook in 2014 één van de speerpunten van de fysieke pijler geweest. Een bestuurlijke en ambtelijke werkgroep volgen de ontwikkelingen op de voet en informeert het bestuurlijk en ambtelijk overleg. In de lobby richting het rijk trekken we waar mogelijk op met de VNG. De voorzitter van de fysieke pijler neemt (als vice-voorzitter van de commissie Ruimte en Wonen) deel aan het bestuurlijk overleg met de Minister. De G32 heeft bij de minister aangedrongen op een zorgvuldig implementatieproces en goede communicatie. Bestuurlijk is een zgn. urgentiepiramide opgesteld waarin is aangegeven op welke onderdelen in de omgevingswet in de komende periode de prioriteit komt te liggen

- Bestuurlijke afwegingsruimte
- Flexibiliteit
- Rechtsbescherming
- Financiële uitvoerbaarheid
- Bevoegdheidsverdeling
- Implementatie

Op al deze onderdelen zijn bestuurlijke trekkers en ambtelijke ondersteuning benoemd.

In oktober heeft rond de omgevingswet een studiereis naar Berlijn plaatsgevonden waaraan naast wethouders van de fysieke pijler ook ambtelijk door de ministeries van I&M en BZK, en door andere stakeholders op dit dossier (VNG, Kadaster, NEPROM) is deelgenomen.

Samen met de VNG (en met ondersteuning van het Ministerie van I&M en Elba-rec) is de G32 eind 2014 begonnen met zgn. Roadshows Omgevingswet, regionale bijeenkomsten waarin met een inleiding door I&M en voorbeelden uit de regio wordt getoond wat er nu al mogelijk is met de omgevingswet. In november was de eerste Roadshow in Zaanstad, er staan er voor 2015 nog 5 gepland.

5. Werkgroep financiën

De werkgroep financiën is voor de verkiezingen voor de gemeenteraad in 2014 bijeen geweest op 6 februari in Den Haag. De nadruk lag op groot onderhoud gemeentefonds en de decentralisaties. Na de verkiezingen zijn we verder gegaan met de themagroep financiën. Veel aandacht is besteed aan de aansluiting met de commissie financiën van de VNG. Alle leden van deze commissie die bestuurder zijn van een G32 gemeente zijn uitgenodigd voor onze bijeenkomsten.

Begin september 2014 heeft het bestuur van de G32 een rondje Kamerleden gemaakt. Als voorbereiding heeft de themagroep (tezamen met de sociale pijler) een factsheet met achtergrondinformatie en een brief opgesteld. In de brief is ingegaan op de schaalvergrotingskorting, lokaal belastinggebied, positie steden en stedelijke regio's en partnerschap sociaal domein.

De themagroep is daarna bijeen geweest op 18 september 2014 in Ede en 20 november 2014 in Hoofddorp. Met name is ingegaan op de objectieve verdeelmodellen van de Jeugd, WMO, participatiewet en BUIG. Overige door de bestuurders aangedragen onderwerpen:

Decentralisatie sociaal domein;

- Kostenvereffening en risico's als er regionaal wordt ingekocht;
- Risicoverschuiving financieel profiel als gevolg van transitie- uitbreiding lokaal belastinggebied (voor de zomer 2015);
- Objectieve verdeelmodellen (agenda 5 februari 2015);

Gemeentefonds

- Groot onderhoud gemeentefonds (herverdeeleffecten) (april 2015);
- Wat kan bespaart worden bij samenwerking/ schaalvergroting;

Overige onderwerpen

- Indirecte vennootschapsbelasting overheidsbedrijven;
- Agenda van de stad/ Groei van de steden/ locatie van de stad;
- Omgevingswet.

In 2015 zal de voorzitter van de financiële themagroep Theo Weterings zijn positie overdragen aan burgemeester Milo Schoenmaker van Gouda.

6. Werkgroep Europa

Doelstelling

De werkgroep Europa wil actieve betrokkenheid van de G32 genereren bij Europese ontwikkelingen en de bijdrage van Europa aan de realisatie van G32 stedelijke opgaven optimaliseren.

Ontwikkelingen 2014

Op 19 maart waren de gemeenteraadsverkiezingen. Daarna vond de collegevorming plaats. Op 12 en 13 juni hebben de G32 een bestuurlijke tweedaagse gehouden waarbij de nieuwe invulling van de G32 organisatie centraal stond. Belangrijk hierbij was dat er ruimte bestond om naast de vertrouwde pijlerstructuur voor verschillende thema's bestuurlijke overleggen te vormen. Dit heeft geleid tot het formeren van een flink aantal bestuurlijke themagroepen. De verschillende thema's zijn door middel van pitches gepresenteerd aan de bestuurders. Voor het thema Europa hebben vml. wethouder van Hees uit Enschede en wethouder Depla uit Deventer deze pitch verzorgd. Tijdens deze tweedaagse bleek het thema Europa zich in een flinke bestuurlijke belangstelling te mogen verheugen. Ca. 10 bestuurders hebben zich aangemeld. Daarmee kon in verhouding tot de vm. werkgroep, die alleen twee bestuurlijke trekkers kende, het bestuurlijk draagvlak aanzienlijk worden vergroot. De nieuwe bestuurlijk trekker is wethouder de Heer uit Zwolle geworden, die daarbij samenwerkt met wethouder Jacobs uit Tilburg. Anders als voorheen kunnen er nu naast de ambtelijke overleggen ook bestuurlijke overleggen worden georganiseerd. Het eerste bestuurlijk overleg heeft eind 2014 plaats gevonden. Doel voor de nieuwe themagroep is om een netwerkorganisatie te worden met de nadruk op het informeren en communiceren van steden over Europa. In lijn met deze bestuurlijke ontwikkeling is de ambtelijke themagroep eveneens uitgebreid. Verder was 2014 het jaar van de verkiezing van een nieuw Europees Parlement. Eind 2014 trad de nieuwe Europese Commissie onder leiding van voorzitter Juncker aan.

Organisatie 2014

De ambtelijke werkgroep heeft in 2014 vier keer vergaderd. Begin 2014 is een werkplan voor het hele jaar opgesteld. Op 23 april 2014 vond een gecombineerd bestuurlijk-ambtelijk gesprek plaats in Utrecht waarbij de voorbereiding op de G32 tweedaagse bestuursconferentie centraal stond. De nieuwe ambtelijke themagroep heeft in 2014 één keer vergaderd. Eén bijeenkomst kon vanwege landelijke vervoersproblemen niet doorgaan. De periode na de zomer is tussen de oude en nieuwe ambtelijke trekkers een aantal malen over overdracht van taken gesproken.

Voortgang activiteiten

a) Voorbereiding G32 bestuur tweedaagse.

De eerste helft van 2014 stond in het teken van de gemeenteraadsverkiezingen. Door de G32 input is geleverd voor het formuleren van een speciale Europapassage in de verschillende Collegeakkoorden, die de VNG heeft opgesteld. Daarnaast heeft de transitie van werkgroep naar themagroep, die zijn beslag kreeg tijdens de bestuur tweedaagse, en de voorbereiding van de tweedaagse zelf aandacht gekregen.

b) Nationaal Hervorming Programma 2014.

In het NHP wordt de voortgang van de EU 2020 doelen jaarlijks gerapporteerd aan de Kamer en Brussel. Deze voortgang is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van Rijk en decentrale overheden. Via de VNG heeft de werkgroep een positief-kritische bijdrage aan het NHP kunnen leveren. Positief-kritisch omdat we van mening zijn dat er een zekere spanning bestaat tussen Europese ambities enerzijds en maatregelen binnen Nederland om daaraan invulling te geven anderzijds. Het is waardevol deze gesprekken met elkaar te blijven voeren. Die conclusie werd ook getrokken tijdens een evaluatiegesprek tussen de VNG/G32 en het ministerie van EZ op 10 april 2014.

c) Smart Cities.

Op 20 mei 2014 heeft de werkgroep samen met Platform31, VNG en Digitale Steden Agenda een workshop georganiseerd in Amersfoort. De thema's energie en duurzaamheid, zorg en mobiliteit stonden centraal. Doel was om na deze bijeenkomst te komen tot een definitieve Call voor Commitment, waarbij de G32-gemeenten zich verbinden aan de Smart City opgaven en in samenwerking met inwoners, bedrijven en kennis- en onderzoeksinstituten hun stedelijke opgaven op een innovatie manier tegemoet treden. De dag heeft een zodanige uitkomst opgeleverd dat op 15 juni door de G32 de definitieve Call is ingediend. Deze is rond de zomer geaccepteerd en in het najaar heeft in Brussel een eerste kick-off meeting over het vervolg plaats gevonden.

d) Grensoverschrijdende Samenwerking.

De werkgroep heeft in september 2014 een themabijeenkomst GROS georganiseerd die was bedoeld om een eerste (nader) inzicht te verkrijgen in de specifieke kansen en belemmeringen voor grenssteden op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking. De bijeenkomst was bedoeld als inventarisatiemoment ten behoeve van de GROS-sessie die de VNG directie Europa tijdens de Europa Ambtenarennetwerk bijeenkomst in Amersfoort op 30 september 2014 heeft georganiseerd.

e) *Urban Agenda.*

De EU moet een slimme, duurzame en inclusieve economie worden in een snel veranderende wereld. De steden zijn belangrijke economische motoren. De inzet van steden en stedelijke regio's is cruciaal voor het realiseren van de Europa 2020-strategie. Om aandacht te krijgen voor de stad heeft het Comité van de Regio's een advies van Rapporteur Verkerk (burgemeester Delft): "Naar een integrale benadering van de steden in de Europese Unie" gepresenteerd. Centraal daarin staat dat het niet gaat om het creëren van nieuwe bevoegdheden van de EU, maar om een nieuwe werkwijze binnen de EU, die gericht is op meer samenwerking tussen Europese Commissie (EC), lidstaten en steden. In reactie hierop heeft de Europese Commissie een consultatie uitgevoerd waarop de G32 samen met G4 en VNG een reactie heeft gestuurd. De nieuwe EC heeft het thema eind 2014 niet expliciet in haar werkprogramma opgenomen. Voor de G32 vormt dit een uitdaging om het belang van de steden voor de EU-2020 doelen óók in 2015 te blijven agenderen. De werkgroep neemt deel aan een Task Force UA van het ministerie van BZK samen met G4 en VNG. Belangrijk doel is de Urban Agenda in Nederland en in Europa op de kaart te zetten. Het voorzitterschap van Nederland van de EU in de eerste helft van 2016 biedt daarvoor bijzondere kansen.

f) *Living Labs.*

Op voorstel van de steden zijn proeftuinen of living labs opgenomen in de nieuwe landsdelige EFRO-programma's 2014-2020. Door een vertegenwoordiging uit de G32 is het begrip 'proeftuin of living lab' verder uitgewerkt in een notitie waarmee tevens inzicht wordt gegeven in de wijze waarop cofinanciering uit de EFRO-programma's plaats zou kunnen vinden. De notitie is opgesteld in samenspraak met een werkgroep met vertegenwoordigers van het Ministerie van EZ en de vier Management Autoriteiten EFRO. De notitie kan als handvat worden gehanteerd bij het indienen van aanvragen voor een EFRO-bijdrage.

Bijeenkomsten vertegenwoordiging G32

Vanuit de werkgroep is deelgenomen aan verschillende structurele overleggen als;

- * Bestuurlijk overleg met staatsecretaris Dijksma over voortgang van het EFRO-programma samen met G4, VNG en IPO.
- * achterbanoverleg Europa van de VNG samen met G4, en PMG en P10
- * medeoverhedenoverleg van BZK samen met G4, IPO en VNG.

7. Werkgroep veiligheid

Vanaf de zomer van 2014 is nagedacht over een nieuw te vormen Werkgroep Veiligheid. In januari 2015 zal besloten worden tot instellen van een Werkgroep Veiligheid. Tijdens de Bestuurlijke Netwerkdag op 5 februari 2015 zal de aftrap plaats vinden van de werkgroep veiligheid.

De nieuwe werkgroep binnen de G32 structuur heeft nadrukkelijk een functie en zal nauw optrekken en afstemmen met de commissie bestuur en veiligheid van de VNG en artikel 19 overleg.

De agenda van deze werkgroep voor 2015 heeft een aantal punten:

- Veiligheid en zorg: de 3 decentralisaties, best practicus worden gezocht en besproken.
- Radicalisering, er zitten 12 gemeenten, alwaar radicalisering in hoge mate speelt, bij minister Opstelten om de tafel, informatie uit dit overleg wordt gedeeld met het netwerk van de g32 via de werkgroep veiligheid. Het is van belang om kennis en expertise te delen en met best practices te werken.
- Maatschappij ontwrichtende criminaliteit is eveneens een interessant thema dat vaak speelt in de binnensteden van de g32. Ook hier belangrijk om expertise delen.

Naast de periodieke bijeenkomsten van de werkgroep veiligheid, tijdens de bestuurlijke netwerkdagen, wordt er vergaderd met de VNG en het ministerie van V&J binnen het Platform stedelijke veiligheid. Een afvaardiging van de werkgroep veiligheid G32 wordt hierbij uitgenodigd.